

JEMS

Ta yokwowa Jisis siir nomousimin Jems nikiuwiyin siya winkika siir nomiiyauwim Judamiyim yipiki naingwo tibmiiyim Jisis siiram yipikim hinda tinda nwowim simiiram. Biya Jems siya hiniina bi naingwokin Jisis siya Kraiskin. Niingaka. Mi nhirim yim hiniina naingwokin, siya Jisis siya naowa saiir mhoiia naingwo tibmiigikin Jisis siiram. Mi mhoiia siya iikamim naingwo tibmiiyim om komii Jerusalem hiranim simiir kigrirao. Mi Jems siya ta saiir winkiyin mi krimiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya yi siyiwin wadie krima sibgu owanin yio siir niisiimauugin. Iriig.

Yokwowa Jems siya winkiya saeya

¹ Kara Jemskin, yipikin Adi Komii krimiir Wanin mi Biyan Inkam Komii Jisis Krais sower mii niinga priimiriyan inkamkin. Kara ta yokwowa iikamim Isrel kimiirim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyim hinda tinda nwowim kimiiram winkika kimiir nokboin mamaigika. Iriig.

Diminim yipiki krimiir kwoin imiir kiyaiiyim krimiir whinkinsiis haiginiuwam Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apam sima

² Ti kariir nomiiyauim, iya ti dimin biyeyim nu tiranim kimiir kwoin imiir nipiyaokiii mi kima wi maigimaigra nwo karam kipi nwo. ³ Mi kima wi maigimaigra dwo. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim ti dimin taeminim kimiir whinkinsiis haiginiuwanim yim whoimoni rani mi ti dimin taeminim kima naingwo tibmii kinim mi kima wakaeyokna apiyim mi kimiirin

sima whinkinsiis haiginiuwi mi ti dimin biyieyim sima wi kimiir nikwowaisii rani. Mi ta hiriinan sairsika mi kimiir kwoinim wi kirie hiriyyar nwokripkai mi Adi Komii siirim wi hiriyyar sibgu wakaeyokna apim. ⁴ Mi kima kimiir mhii kwoinim kipi nimiyyiu, kimiir kwoinim ti dimin hiriinanim simiiram ti kiwaki kimiir whinkinsiisam mi ta hiriinan sairsika, kima wi siyyuin iikamki sibgu mwriiyim wi siir nwoki owim. Mi wi dimin taemin whiekakim Adi Komii siirim, wi simiir nwoki sibgu wakaeyokna apim. Iriig.

*Inkam*in kwoin miyyikam whaowaeiyin siya Adi Komii siirim srii

⁵ Kimiir nhirim kimaka waraur nwowim sima dimin miyyikim mi dimin biyie ikim simiir sibgu ninomokninkin karamae nwowi, sima Adi Komii siirim srii mi siya simiirin wi ti simiir whindiraerari. Mi Adi Komii siya wa whinkinsiis haiginiuwi sima ti dimin imiir ninokninkinamin. Mi siya hindara bi kintioae hauuwikin siir diminim mi iya sima siirim sriiyim dimin taeminim siya bi nikwao boinikin. Niingaka. ⁶ Mi yipiki Adi Komii siirim srii diminam sima hiniina daingwo tibmii kiin Adi Komii siya simiirin wa whinkinsiis haiginiuwi diminin sima sriiyin siirin. Mi sima naingwo tibmii karam nwowi mi yim ini diminim hininki kaiyiprimdipuwiyin ini siir hiriinan ywowa whii komii solwara hir mi sima ninokninkin tani Adi Komii simiirin wi diminar namisi tiri iyie? Wi tir tani. ⁷ Mi ti iikam hiriinanim yim ha kipi naingwo Adi Komii siya wi simiir whinkinsiis haiginiuwi mi wi dimin taemin simiir hauwi. Niingaka. ⁸ Dimusi rani, simiir kwoinim pi naingwo isiiskim mi sima kwoinim whowisa nwokim mi sima dimin whirki whiruam bi naingwo tibmii kiingim. Niingaka. Iriig.

Iikamim digworaekwoki naokingugu nankaiyim mi iikam paeprikab ikim simiir yaiga

⁹ Yipiki krimiir nomiiyauim simaka nwowim iikam paeprikabim sima maigimaigar dwo. Dimusi rani, simiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei. Mi simiir inigim wi Adi Komii siya hainanprapas haiginiuwi. ¹⁰ Yipiki krimiir nomiiyauim digworaekwoki naokingugunankaiyim sima ti digworaekwo imiirim kipi maigimaiga. Dimusi rani, mhoiya sima wi simbi naonami, kipa swokiiya ii priei nwo karam nwowiya saiir hiriinan. Mi ti simiir digworaekwowim yim wi tirar niyopgrirgingigi. ¹¹ Mi nugakin kip saeya bimbuiwi bi nwowiyakwokika mi bie siya pi whwoki mi ta kip kibiya pa waiwiski mpa hougunami. Mi inkamin siir digworaekwo imiiramar nanmainonkwokripkaiyin, yio ti siyu hiriinan kaimwovin kipki waiwisiyin ini siir hiriinan ywovin mi siya wa naonami. Mi krima krimiir digworaekwo imiirim kipi naingwokwonanaei sima whinkinsiis haiginiuwam krimiirin, wadie krima sibgu owam. Adi Komii sasairgin krimiir whinkinsiis haiginiuwanin. Iriig.

Kima kimasiyar mintiraona ti dimin taeminim, kimiirin wi sim pi kinankiuwisi

¹² Mi yipiki kirie hiriir nwowi, iya dimin bibiyieki simiir kinankiuwi mi sima wi maigimaiga dwo. Dimusi rani, dimin biyeyim sima bidi ikwowaisiigiyim. Mi ta hiriinana sairsika, Adi Komii siya simiir kwoin imiir tirki, sima siir kwoinan nwowam mi sima wi saika nwoki sibgu owim. Biya Adi Komii siya hiniina boinkin. Yipiki siirim naingwokwonanaei mi sima wi saika nwoyokiyokiikaeyami. ¹³ Mi iya dimin whirki inkam nwirni kwoin nipiyaokiii mi siya dimin biyie ha tiri mi siya wi ha kipi boin, Adi Komii siya kiyaiigin siir

kwoin siyi biye tiram. Niingaka. Adi Komii siya inkam nwiirni kwoin bi swoki kiyaiigin dimin biye tiramin. Yio hiriinanin Adi Komii siir kwoin saeya bi kiyaiigin mi siya krimiirin wi dimin biye ha tir tani. Niingaka. ¹⁴ Mi dimin biye biyeyim yipiki irira nwoniraki naingwowyim, sima kiyaii simiir kwoin imiirin mi sima dimin biye ha tiri, inkamin diminin wraisuam kiyauhaigingigiyin siya nakaiyam ini siir hiriinan ywowin. ¹⁵ Mi krima krimiir kwoinki naingwowyim simiirarar napi nim wipi kigugu iuguskii. Mi krima dimin biye imiirarar tiri nim wi pi naowi.

¹⁶ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kara kimiirin niksisaerani. Mi kima tiri, wim wi pi naowi. Kima daingwo omok! ¹⁷ Dimin taemin miyik miyikim krima haiwiniyim yim Adi Komii sasair hauugikim. Adi Komii siyar nonkwokwokikim bie bwan mi nauun ikim. Mi yim tiriiginim ini hindara napiyokwii irkakim mi aknain minim, simar kisisaena oyokiyokwiii paiidao priei haruwa priei haruwa nwowamin mi mipi nii aeya niti mi krimiirin pi haini haiburgigi. Mi yio Adi Komiiyin ti hiriinan tani. Niingaka. Bi kisisaenaekin siya krimiir haiburgigamin. Niingaka. Siya dimin miyikim simiirarar tirikin siya dimin biye wara bi tirikin. ¹⁸ Mi ta hiriinan saairsika siya wi siir kwoinkar asi naingwo tiri krimiirin mi krima wi siir yinisimar nwowi. Dimusi rani, siir yai kibi kibiyim yipiki siya nanaakninkii haiginiuwim simiirsi, tabnidnan, simiir nhirim biyin pi sima higgii mi nhirim yimbiya mi higgii mi Adi Komii siir kwoinin yio ini iriipi hiriinanar mi owin krimiir iikam nhirim Adi Komii siir wakaeyokna apiyim yim ini hiriinan ywowim iikamin omom omomanim simiir nhirim mi mhoiia nhirim yimbi haniingin mi wakaeyokna api siir yai imiirin. Iriig.

Mi yayim kima wakaeyim kima simiirin wakaeyokna

ap

¹⁹ Ti nomiiyaum naingwo tɔbmii kiiniyim kima ti dimin taemin imiirin dinomokninkin. Mi iikam kima irira nwonwira kimiir wiinim amira dwo ti dimin taeminim simiir wakaeyam mi ta hiriinan saiirsika mhoiia kima boini mi kima wi io nwoisauu rani, iikam nhirim simakan mi simiirin wa mi okwao boin tani. Niingaka. ²⁰ Mi ti hiriinan dimin taeminim yim wi iikam sima whinkinsiis haiginiu rani, sima wakaeyokna apam dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim krɔma wakaeyokna apam mi nhirmi niisiimauuwam. ²¹ Mi ta hiriinan saiirsika kima dimin biyie biyeyim kimiir kwoinawu nwo kaiiyim yipiki kimiir tiriyim dimin biyie imiir wakaeyokna apam simiirin digumii ti haimriyugig. Mi kima yaiya yipiki biya Adi Komii siya kinirkaimauuwa saiirara wakaeyokna apamar daingwo. Mi tariigina kimiir kwoinbud imiirin wi saeya whinkinsiis haiginiuwi inokiinokin Adi Komii saika nwoyokiyokiikaeyamim.

²² Mi kima, kima kɔmar kipi swoki iksisaena hiniinin Adi Komii siir yai aiirarar mi wakaei ya ini digar mi owa. Niingaka. Kima hindara wakaeyokna apiski. Mi ta hiriinan saiirsika kimiirin wi saeya nwo ki whinkinsiis haiginiuwim. ²³ Iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiirara wakaeiyim mi simiir wakaeyokna ap karamae nwowim yim ini inkamin yipiki siir aknain aiir kigiyan opnaini hiniin siya kipiipii nwo rani, ini siir hiriinan ywowim. ²⁴ Mi mhoiia siya pi ha namkii mipi kimiminki rani, pa swoki kwanaingwo owouugii siya paniin paniina kigin siya siyarin. Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeiyim mi simiir wakaeyokna ap karamae nwoiyim yim ini ti inkamin yipiki siir whwonkamin tainakiyan nwoiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi sima wi simiiram kiwaki rani,

ti dimin biyeyim simiir haiburgigim mi siyu miyikim simiir napim. ²⁵ Mi yipiki Adi Komii siir yai kibiyim biya kamim sim winkyim Yokwo Komii saiir simiir simiira mwainanaeyim yim ini ti inkamin siir aknaina saiir saiira kaonanaeyin ini siir hiriinan ywowin mi ti yayim simiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi ti dimin biye biyeyim simiir haiburgigim. Mi mhoiya sima simiir naingwowi mi simiir naingwo owouu karam nwowi mi simiirin hiriinan tiri mi Adi Komii siya wi simiir nokboinmamair haiginiuwi.

²⁶ Mi nwirki ha boini siya Adi Komii siir siyu iir nabi mi yai bibiyie whiekakim ha boini mi yio ti inkamin yio niksisaeyaki waiwiigin. Yio siyuin Adi Komii krimiir Wanin siiram wakaeyokna apiyin siir kiyisibgi haiginiugin mi siya bi sibgu aingwo omokin. ²⁷ Krimiir Adi Komiiyin siya krimiiramın minam naingwowi krıma wadie sibgu owim. Siya krimiirin ti hiniina boinkikin, wig igabeyim mi yinisisimim yipiki ad yopii karamaeyim simiir whinkinsiis haiginiu mi hikar timi hai mi yayim simiirin siyu biyeni kipi nwo. Iriig.

2

Krima iikam whiekakim simiiramın hiriinankınar daingwokwo irkak

¹ Ti kariir nomiiyauim, kima krimiir Biyan Inkam Komiiyin kirie komiigakin Jisis Kraıs siırar wakaeyokna apiyokiyokii. Kima iki siyupai siyupai nhirim sim niisiimauwi iikam imiirin, yio siyu miyik rani. Tiki hiriinan siyuin Jisis siya boinin yio siir siyu ieya rani. Niingaka. ² Mi inkam nwiso sowa nitswowi maeyaua Adi Komii siir inig hainaniya saiiram mi nwirin yiuis miyik iinani mi nwirin paeprıkabgin yio yiuis biye iinani maeyaua kira nidwokaiya saiir hiriirin ³ mi kira

ti inkamin yipikin yiuis miyyik niinaniyin siir boin wini kira ta biigibiyan ipiyya saiir didwokai mi kira inkam paeprikabin yiuis biyie niinaniyin siir boinkii, ni kira pi nu niinga didwo. ⁴ Mi yio ti hiriinan siyiuin kira tirkiiyin yio siyiu biyiekibiyie iirar tirkii. Mi kira iikam imiirin idain piu aiirarar kipi hid hiniin yio ti biyiekin mi yio ti miyyikin.

⁵ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima ti diminim simiir wakaeki. Adi Komii siya bidi yimbinin iikamim yipikim dimin kamaeyim siir wakaeyokna apim, sima nonkwowim siir digworaekwowim. Biyya siya ha boinkin ti iikamim wi siya nanmaiwarkainaei yipiki siiram naingwokwonanaeyim simiirin wi siya nanmaiwarkainaei mi sima wi saika nwoki sibgu oyokiyokwiiigiyamin. ⁶ Mi kima ti iikam paeprikabim yipiki digworaekwo kamaeyim hik simiir hauwi. Dimusi rani, kima simiirin siyiu miyyik bi tirkim. Mi kima iikamim digworaekwokakim simiir inig imiir dimusi hainankim. Yim sima kimiirin siyiu miyyik bi tirkim. Niingaka. Yimbi siyiu biyie whir kimiiram swoki tiri, kimiir kiyopsibgiyim mi kimiirin pa kiyitnimnir hainami, maeyaua yai hidiya saiirim. ⁷ Wim kima Kraiis siir inig kibi iirar niki baptaiskim mi tariinanin ini ti iikam kaimwowim simar swoki kwikbumbu boinin yai biyie Kraiis siir inig kibi iirin. Mi yio ti hiriinan siyiuin yio miyyik rani, ti iikamim digworaekwoki naokingugunankaiyim simiir inig imiir hainanim. Mi kima ti hiriinan dimuam tirkim, ha?

⁸ Mi kima yayim biyya Adi Komii siya win boinkiiyim simiir wakaeyokna api mi kima iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei kimamar naingwokwonaeiyya saiir hiriinan mi ti hiriinan siyiuin kima tirin yio siyiu miyyikimiiyyik ieyairgin. ⁹ Mi kima iikam imiir niinikibiri

yapayapa nwowamin mi kima nhir imiirin naingwowi mi nhirim kima simiiram naingwo rani yio ti hiriinan siyiun yio miyik rani. Adi Komii siir yai kibiya saeya hiniina niisiimauuga yio kima Adi Komii siir yai imiir haipridkikaii. ¹⁰ Ti iikamim yipiki Adi Komii siir siyu komiyyin siir yai kwirni ninikripi yim ini iikamim yipiki siyu hoingak imiirar ninikripim ini simiir hiriinan ywowim. Mi Adi Komii siya simiirin wi hiriinan saiirsi hidi. ¹¹ Bidi bidiniyarin Adi Komii siya hiniina boinkin, hii kipi nanai mi iikam nhirmi kipi mi isomsom aokao mi inkamin yipikin hii nanai karamae nwowin mi siya inkam nwirni nisomaowi mi yio tari Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakin mi yio ini iikamim Adi Komii siir yaimwokiyaime sair wakaeyokna ap karamae nwowim ini simiir hiriinan ywowim. ¹² Mi hiriinanki niuwi kima dimin miyikmiyik imiirara boin mi dimin miyikmiyik imiirara timi tir. Dimusi rani, mhoiyya Adi Komii siya kimiir naingwowarkainaei mi ta hiriinan saiirsika siya krimiirin wi saiirsi hidi, yipiki rirmiiya krimiir nwoaiginiuwim ti yayim biya siya hauuwim iikam krimiir dimin biye imiir haiburgigim. ¹³ Iikamim yipiki naingwobumbu nhirmi niisiimauu karamae nwowim mi Adi Komii siya iriipi hiriinan wi naingwobumbu kimiir mi isiimauu rani. Niingaka. Mi hiriinan saiirsika iikam nhirim simiirsi daingwoyimiyok. Mi kira hiriinan tiri, Adi Komii siya kiriirin wi mi onkwoninwomwirninkin tani. Dimusi rani, kiriir mi biye imiirsika. iriig.

Adi Komii siirim daingwo tibmii mi miyik miriyyim

¹⁴ Ti kariir nomiiyauim mi inkam nwirin siya hiniina boini kara Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii. Ti diminim siya tirim, yim hiniina niisiimauuwi yim kaimwo rani. Mi takina siirin wi paniina whinkinsiis

haiginiuwi. Mi ti diminim siya naingwo tibmiiyim siirin wi whindiriraerar haiginiu rani mi Adi Komii siya wi siir nanmaiwarkaina rani. ¹⁵ Mi kiriir isidin siir wig biye kam biye nwrki naemin karamaeki niuwi mi kiriiram niti mi kira simiirin wi paniina tiri? ¹⁶ Mi kira naemin diminim simiirin wa hauuwi, iye? Wi hauu rani. Mi kira simiirin wi hiriyyar boinki kima dam mi wadieya tini owou. Mi kimiir piim pi wadieyar nwowi mi kimiir mhiiyim pa kiniugi. Mi kira simiir naemin dimin bi swoki hauugikin. Mi sima wi wadieyar nwowi? Niingakiniingaka. Sima wi wadie nwo rani, sima wi hkar haii. ¹⁷ Siyuuin krimiir mhii kwoinki naingwo tibmiiyim Adi Komii siiram yio ini siir hiriinan ywowin. Mi krma krimiir kwoin imiiramar naingwowi mi mii miyik sibgu mirii karamae nwowi mi krma wi naingwo tibmii kin tani. Niingaka.

¹⁸ Mi inkamin ti hiniina boini, inkamin Adi Komii siir yai imiiram arar naingwo tibmii kin iski mi mii kibi imiirarar kipi mirii. Mi inkamin mii miyik mirii mi siir naingwo tibmiiya kirie nwo karamae nwowi mi Adi Komii siya ha boini sowa nwisairarin inkam wadiekinairgo mi ya tariigina ya kaimwo rani. Mi an kara ha boini, inkam nwirin siya mii miyik bi miriigin mi siya kariirin wi paniina niisiimauuwi siya Adi Komii siirin naingwo tibmiikin, siya wi dig nwo rani. Kara siirin wi hiniina niisiimauuwi, kara Adi Komii siirin naingwo tibmiigin ta mii miyika kara miriia sairin. ¹⁹ Kira yipikin hiniina naingwo tibmiiyim Adi Komiiyin nwiruwairgin iinokiinokin omwai waiyayokiyokiiyin. Kira wadieyar sibgu aingwo tibmiigin mi yio wi dig nwo rani. Yiu biyeyim yim ina mi inokninkinim Adi Komii omwai waiyayokiyokiiyin nwiruwairgin. Mi sima nididgak bidi ywowim mi Adi Komii siir bidi mi wakaeyokna apim? Niingaka. ²⁰ Kima iikam habwhaowaenankim. Kimiirin

pi kara niisiimauwi, kima hiniina boini kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apikim mi mii miyik miriikim mi ti diminim kima wakaeyokna apim kimiirin wi sima whindiriraerar haiginiu rani, Adi Komii saika nwowim ta hiriinana saiir daingwoki. ²¹ Biya Isrel Krimiir brougaeyin Ebrahim siya omwaiya niki waiyain, siya siir yinisim yinkamiyinin Aisak siirin ha nikiunamin mi pariiparii siir nisom aowam Adi Komii siir ninkin imiiaekiyim. Siya mii miyik imiir miriigin hiniina niisiimauwim siya Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim mi Adi Komii siya wi hiniina boini, siya inkam miyikin ha sibgu aingwo tibmiikin siiramin. ²² Kima ina ninokninkinim? Ti diminim yipiki siya naingwo tibmiyim sima whindiriraerar haiginiugin mii miyik siya miriirim. Ti diminim yipiki siya tirim simar niisiimauugin siya Adi Komii siirim sibgu aingwo tibmii kiinim. ²³ Yaiyim yipiki biya Adi Komii siya boinkiyim bidi yimbiyamim, ti yaiyim sima hiniina boinkim ti inkamin Ebrahim siya Adi Komii siir yai imiir wakaeyin mi siya ina yaingwo tibmii kiinim ti yai imiiramin. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya siirin dimin whirkin kimbu karam asi boinkin mi siya Adi Komii siirim sibgu aingwo tibmiigin. Mi ta hiriinan saiirsika, Adi Komii siya asi boinkin Ebrahim siya siir nomiiyaugin. ²⁴ Adi Komii siya siirin dimin taeminim siir mhi kwoinawu hir nwokaiyim simiirarar bi kigin mi siirin ha bi dapkin siya inkam miyikin. Niingaka. Siya sowiirin whisairar kigin, siir naingwo tibmii aeya siir kwoin ieya mi miya siya mirii aeya. Dimusi rani, ta hiriinan saiirsi dapkin Adi Komii siya siirin, dimin whirki kimbu karamae.

²⁵ Biya igwira, hii nanaei wiga Rehap Saeya haigiprakaika inkam nwisu Josua siya nikropkiyo kanau kaonakiyam mi sowiirin saeyar sibgu kigrirao mi saeya

sowiirin yaeya siyiu whira yikropki. Mi saeya dimin miyyik imiirar tirka mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya saiirin wig miyyik asi dapka mi saeya siirar sibgu wakaeyokna apka. ²⁶ Mi iriipi hiriinan, inkamin yipiki Adi Komii siirim naingwo tibmiyyin mi mii miyyik bi miriigin, ti diminim siya naingwo tibmiyyim ini niingaka ywowim, ini inkamin naonamin siir hiriinan ywowin mi siir naeyiuin siir piuis biyie aiir bidi haiburgigin. Mi ta siir piuis niinga ini sasa hirar wokinainmimikiya. Iriig.

3

Dimin taeminim iikam krima tiriiyim krima sibgu mintirao.

¹ Ti kariir nomiiyauim, kima wi whiekakar nwo rani, Adi Komii siir yai aiir nowomwarkaiyiuwamim. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim mhoiia Adi Komii siya krimiirin wa hidi iikamim yipiki siir yai imiir nanaakninki haiginiuwim, siya krimiirin wi yapayapa hidi. Mi ti iikam niingam siya simiir hidi mi wi kiimiiwao kintani. ² Mi krima whiekakarim dimin bibiyie bidiyar tirim, dimin taemin krima tiram naingwo karam nwowim simiirin. Inkam nwrki yipiki yai bibiyie boin karamae nwowi siyairgin inkam miyyikin dimin whirki kimbu karamae nwowin mi siya ina ninokninkinin siya siir kwoin ieya sibgu owam. ³ Mi iikam krima uridin pi hos siir yai iir nomboruwi mi siirin pa kiyiririu diriraerari dimin taeminim krima diriraerarim tirim simiirin. Mi krima uridin mirmii kwira kiyikpitkii mi hosin pi warar mi inkin apiriyugi. ⁴ Mi krima siyaii komii komiiyim whii komii solwara hir nakiiyim simiir daingwoki. Ti siyaiiyim sima prasae prasae rani mi simiirin pi opudga mi hughainami mi inkamin ta siyaii aiir nindaokiyim pi ti idisim iirar nonkwo wrieki mi ta siyaiiya pi ti inkamin siya namam

naingwowa maeyaua pi hiriyyar nami, paeyin yab naki-iniiyin inkamaka nakiikindimdiyumainiiyin siir hiriinan ywowin, ti inkamin hinda nakiiyam yaingwo mi ti paeyin pi hiriyyar mi akiiyami. ⁵ Mi kwiriyae ya iriipi hiriinan, ini uridsimin hosni nomboruin mi idisimin siyaii aiir nindaowi ikin, ini sowiir hiriinan ywowa. Mi kwiriyae ya dimin komii rani, ya ini yainau nwokaiya dimin kirie kirieyim pi saeya mi kinkikinaei mi piu irkaka saiirin pi saeya mi kigriraowi. Mi ta hiriinana saiir daingwoki. Parid simin pi siyar niuginikinaei mi niimau mie komiiki windi pi siyar niuginis iuguskii. ⁶ Mi kwiriyae ya miyyik rani, ya ini paenan ywowa. Mi ya ini krimiir mwo bopwo nwokaiya ini saeyar ywo iskiya mi dimin taemin bibiyeyim nu tiranim pi simiirar wakaeyokna diriraerari. Mi saeya ini paeya digworaekwo whiekakim sim niugisiniya saiir hiriinan ywowa; mi kwiriyae saeya pi Setan siir siyu bibiyeyim simiirar mi wakaeyokna diriraerari mi digworaekwo whiekak ikin mi iikam ima krimiirin wi saeya nonkwobumbu ninkin haiginiwi. ⁷ Mi niimauan wraisuim mi ipiyin ikin mi wraisupai wraisupaiyim opnau nwomai ikin yimbi inkamin simiir nonkwo imiyyaeiyin pi siir yai aiirar mi wakaeyoknaei mi ti dimin taemin whiekakim simiir kouin ini inkam ieya ywo iskiyin. ⁸ Mi diminin whirki whiruakin inkamki kigrirao karamae nwowiyin, ya yai biyie sasairga. Siya saiir kintindinuwiim wi dig nwo rani. Niingakiniingaka. Mi saeya ya saiir kwoinairga naingwo priiboininisami. Mi ya ini mipug biyeyin iikam piyin ini siir hiriinan ywowin. ⁹ Mi iikam krima Adi Komii siir inig iirin pi ta kwiriyae aeyar mi hainani mi yai bibiyie iikam nhirmi pi saeya swoki boini, yipiki krimiirin biya Adi Komii siyar nonkwokwokiyim siir kwoinkar. ¹⁰ Kwiriyae kwiruwaiga, iikam krima boiniya yai miyyik miyyikim mi

yai bibiyie. Mi ti kariir nomiiyauim, ti dimin taemin bibiyeyim krma tiriyim mi yim wi kipi swoki tirmimin. ¹¹ Mi op biyieya kausrriya mi op miiyik aka sowa ie whiruwanki niti mi sowa wi paniin paniina nwowi, ha? Mi sowa wi ie whiruwanki sowki it rani. Niingaka. ¹² Mi am saeya tabnid bi budika mi tab siya iriipi hiriinan am bi mi budikin. Mi iriipi hiriinan op miiyika ieyin op biyieya kwoin kausrriya saeya nwomaiiyin siir hiranki bi swoki imbinika. Mi nim krma iikamim iriipi hiriinan, yai bibiyie mi yai miiyik miiyik ikim yim wi yai kwiruwa wi saiir hiriranki nitswo rani. Iriig.

Ninokninkin miiyika Adi Komii siya hauugika

¹³ Mi iikam kimiir inkam nwirin siya biyin wi siyu biyie mi siyu miiyik sowerar ti inokninkin, ha? Mi ta hiriinan sairsika mi ti hiriinan inkamin siya niisiimauwi krmiirin ti dimin taeminim simiir siyumwokisiyumwowin siya tiram naingwokwowim mi siya wi higak nwo rani mi yi siya hiriinanki niuwi, siya siyiuin iikam nhirmiyam naingwokwonanaeyin mi ha naingwo tibmii apiyin Adi Komii siiram siir dapiski. ¹⁴ Mi kira kwoin bibiyie naingwowi mi io whwonkam iikam nhirmi nanaowi mi kira ha naingwowi iikam nhirim simiir whwonkam ida inkam miiyikin ini karar ywowin mi mhoiyya kira ha kipi naingwo kiraigin inkam miiyikin mi dimin taemin whiekakim kirar sibgu inomokninkin iski. Mi kira hiriinan kwoin iir naingwowi mi kira pi niksisee mi Adi Komii siir yai kibi kibi imaka nantamyiriyiri. ¹⁵ Mi ti dimin taemin hiriinanim yim Adi Komii siir hiran tani, yim inkamim nu tiranim simiiraigin, biigibiiyin simiirin yio Setan siya kinkikinakin mi iikamim nu tiranim sima ini simiirar kigna diriraerarim. ¹⁶ Mi kima kwoin bibiyie naingwowi mi io whwonkam nanaowi iikam

nhirmi mi kima minam warar naingwowi, iikamim simiir bopwoniya kou kimar ywowim mi kima, kima kimar ninii nansaonaei mi kima wi dimin bibiyie whiekakim simiirar tiri. ¹⁷ Mi iikamim sima kwoin miyikin Adi Komii kirmiir Wanin siya hauugiyin siirar wakaeyokna api mi sima biyin wi dimin miyik miyik imiirar tiri, ie miyikin sinwhrie karamaeyin siir hiriinan. Mi sima biigibiyyin wi tiki dimin hiniinim simaka tiri: Mi sima wi iripa nongwomamair aei mi sima wi irni nwrni yayiar wakaeyoknaei mi simiir kwoinim wa kisina haigi mi sima iikam nhirmisi wa naingwobumbuwi mi wi simiirar mi whinkinsiis haiginiuwi mi wi dimin taemin miyik miyik imiirara tiri. Mi sima iikamim hinda tindanim simiirin wi hiriinan siyau miyikinar tirswowi mi sima wi iikamim yaibwowai nwowiyim simiir hiriinan nwo rani. ¹⁸ Mi iikamim yipiki irni nwrni whinkinsiis haiginiuwi mi sima iripa nongwomamair aei mi yim ini iikamim yipiki paenid ninkiniyim simiir hiriinan ywowim. Tikinim yipiki ti hiriinan siyau iir tirim yim iikamim simiir kwoin imiir kiyai siyau miyik miyik imiir napam mi yim sima ini paenidim nikii whakiyim ini simiir hiriinan ywowim. Iriig.

4

Iikamim yipiki ti nuan dimin biyie biyeyim simiir wakaeyokna apim yim Adi Komii siir sau omomkim

¹ Piki hiniin dimin bibiyie ikim iikam kimiir hopswos-wowiyim yaii kima kima niniiyam? Kimiir kwoin imar naingwokiiyim mipa tiri diminin kwoin ieya naingwowin mi kima kima yayiminim pa ninii. ² Ti dimininim kira haiyim naingwowin mi kira simiirin pi hai karamae ywo mi kiriir kwoinin inkam nisom aowam pa naingwowi simiir haiyim. Mi kiriir kwoinin diminin kira hai karamae

nwowin pi siirimar naingwokwonanaei mi kira yai pa ninkinwaomwarkii boinanaei mi yai pa ninii. Kira wi ti dimin imiir hai rani. Dimusi rani, kira Adi Komii siir bi sriigin ti dimin imiirim. ³ Mi mhoiya iya kira Adi Komii siirim sriii diminim mi kira simiir bi haigin. Dimusi rani, kiriir kwoinin miyik rani mi ta hiriinan sairsika, kiriir kwoinin dimin haiyaramar naingwowi mi kira kiriir kwoin biyie wakaeyokna apim mi dimin biyie imiirar nwoki tirim. ⁴ Kima yipiki iikam biyeyim digiumii Adi Komii siir haimriiyugigim. Takana ya ini wiga saiir kam iir haiburgika mi kam nwiram nama ini saiir hiriinan ywowa. Kima ini dimin biyeyim nuanim simiiram yaingwokwonanaeyim. Mi ti hiriinana kima ini Adi Komii siir sau omomnan ywowim. Kima ina ninokninkinim? Yipiki iikamkim nuan dimin taeminim simiirim naingwowim, yim ini Adi Komii siir sau omomnan ywowim. ⁵ Kima hiniina naingwowi ta Adi Komii siir yaiya biya kam nhirim sima winkiya yokwoni saeya whisariya priiboini, ha? Sima hiniina boinkim, ti Adi Komii siir naeyiun ti krimiir tir nwokaiyin siya krimiiramin minam naingwowi, krma siir siyu iirrarar napim. ⁶ Mi krimiirin wi Adi Komii siya whinkinsiis haiginuwi ti dimin taemin biyeyim simiirsi simiir nikwowaisiim. Mi ti yaiyim Yokwo saiir tir nwokaiyim sima hiniina boinkim, Adi Komii siya wi digiumii iikamim inig komiikakim iikam nhirmi haiburim wi simiir haimriiyuwi. Mi siya iikamim yipiki ha naingwowyim sima inig karamaekim mi simam naingwona karam nwowiyim mi ha boiniyim Adi Komii sasairgin inig komiigakin siya simiir whindiriraerarkin. ⁷ Mi kima iikamim kimama kipi naingwona mi yio haniingi niuwi kima Adi Komii krimiir Wanin siirara wakaeyokna ap iski. Mi iya Setan siya kimiir kwoin imiir kiyai mi

kima wa sibgu okworinuwi mi kima digiumii wi siyiu biyie imiir haimriiyuwi mi ta hiriinan sairsika, Setan siya kimiirin wa haiburgigi mi wa nami. ⁸ Kima Adi Komii siir wakaeyokna apamar daingwo iski mi siya wi kimiir kingiina nwowi mi kimiirin wi siya kigriraowi. Kima yipiki iikam biyeyim yai ara nhinkiniyim kimiir siyiu biyeyim digiumii simiir haimriiyugig biya kima tirim! Kwoin biyie kima naingwowim simiir haiburgig! Kima dimin biyeyim kima tirim simiirsi daingwoyimi yok mi kimiir kwoinim rirmiia dwo, iikamim simiir inainm hisokiyim mi wadie ha nwokiyim simiir hiriinan. ⁹ Kima iikamim wi maingamainga nwo rani, iya kima dimin biyie biyeyim kima tirim simiiram naingwowi mi kima kimiir maingamainga wi sair haiburgigi mi kima wa noui. Kima wa haingigigi kimiir kwoinim digiumii, iya kima wadie nwowa mi biyie nwo aka. ¹⁰ Kima iikamim ti idid mi dimin biyeyim kima tirim simiirsi daingwoyimi yok Adi Komii siir whwonkam ida mi Adi Komii siya kimiirin wi wadie nwowi mi kimiir inigin wi siyar hainani. Iriig.

Kima kimiir nomiyau imiir kipi hid

¹¹ Ti kariir nomiyauim, kima irni nwirni kipi hid mi niksise yai kipi boin. Niingaka. Yipiki iikamim siir nomiyau imiir hidi mi siir nokwao boini, yio Adi Komii siir siyiu komii siir yai imiir haimriiyugim. Ti diminim yipiki siya tirim yim ini siya boinan ywowim, siir yayim ini kougikou mi ini wadie ywowim. Mi ini Adi Komii siir igsof aiir yokwairina. Mi kima hiriinan tiri kima Adi Komii siir siyiu komii siir yai imiir bi wakaeyokna apikim. Mi kima pi hiniina boini, kimiir yayim ini Adi Komii siir yai imiir haiburim. ¹² Adi Komii sasar winkin ti siir siyiu komiini yayim Yokwo Komii sairin. Adi Komii sasar hid iikamim mi wi siyar whindiriraerar haiginiuwi

krimiirin o wi siyar tiowi krimiirin mi siyar mi tirki krima naowamin. Kira ha naingwokwowi kira adi komiigin mi ta hiriinan sairsi hidi kiriir nomiiyau imiirin, aniya? Kira ini paeprikab inkam ywowin. Iriig.

Kima diminim Adi Komii siya naingwowim kima tiram simiirim daingwo

¹³ Ta yayia kara boinkiya sair wakaeki, kima iikamim yipiki hiniina boinim, panao mi waka, kira pi hinda nami mi biewi pi whira nini owouwi, kiriir digworaekwo whiekakim inkam nhirkim sainim mi kira pi umir simiirsi haiiyim, yio miyik rani, kira hiriinan yai boini. ¹⁴ Kira ninokninkin tani dimu diminkin mhoiia nimbiyami, kira wi omwaiya waiyaei iyie wi omwai waiya rani? Kira ninokninkin tani. Krima iikamim ini paowiinan ywowim saeya ha hiigiya mipa swoki whaowaeki saeya ii priei bi hiiga mi nim krima ini hiriinan ywowim. ¹⁵ Kima hiniina kipi boin mi yio hiniingin kima hiniina ti boin Adi Komii siya hiniina naingwowi krima omwai waiyam, krima ti diminin siir ti tir iyie i diminin si ti tir. ¹⁶ Kima ti iikamim tariinanin hiriinan boin tani mi kima kamim inig komiigakim simiir hiriinan diriraerari mi kima wa boini, krima miyim krimiir kirieni mirii wi digar nwowi. Ti siyiun kimamar naingwonaeyim hiniin, kima iikam inigakim yio ti hiriinanin siyiu miyik rani. ¹⁷ Mi ti hiriinan sairsika iikamim yipiki hiniina ninokninkinim piki hiniin diminkin miyikin mi sima siir tir karamae nwowi mi sima dimin biyie tirkim. Iriig.

5

Iikamim umirki naokingugunankaiyim simiir yaiga

¹ Mi kima iikamim umirki naokingugunankaiyim iya maigimairga kima nwowana priei nwo rani. Mi sair

mhoiiyarin hik komii komiiyım wi kimiir naninkiniuni mi kima wi ninouninki prasae kin tani. ² Mi kimiir digworaekwo miıyık miıyıkım wi biyie namwoııwi. Mi kimiir yiııs miıyık miıyıkım yım wi kıkom mınki topkrımkrıpi mi wi miıyık namwo iıuu rani. ³ Mi kimiir gol, silva, umır, minım yım wi aııgak nwokiyami. Mi iikam nhirım sima kimiir umır aııgakım simiir kigi mi sima wi ha boını, sima umır hirii hirii dimusi haııgiriııu haııgimimırkim, ha? Mi sima siııu biyie tirkım. Mi iıya sima hiriinan boını mi kira wi kiriir umır imiırsi nıdidi. Mi iıya digiyana Jısis siya nıti ni wi paesi kira nıdidiya wi saıir hiriinan nıdidi. Mi ti hiriinan digworaekwowım yım miıyak rani. ⁴ Mi bııya kira iikamım kiriir numır aiir mırııyım, kira simiir umırım haıımiıyarar hauugın. Mi kira ti simiir umırım hiriıyar biri hauu swokikın mi haıımiıyın ini kirar tauae hai naowidım mi Adi Komii siya bidiyar kigiıın umır haıımiıyın kira tauae hainaowid iıirin. Mi Adi Komii siya bidi wakaekiıın kiriir miıyan kamım sima boınım, kira simiir umırım biri hauu digım. Mi Adi Komii siya kirıe komiıgi komiıgakın. Mi kira siırsi nıdid rani, anıya? ⁵ Mi tariinanın kira ini wadıeyar nwowın mi nae miıyık miıyıkım ini simiırar naeyın mi dimın taeminım kiriir kwoııki naııgwowıyım mi kira pi simiırar dirıraerari. Mi ti dimın taeminım kira tirım, yım ini naeyım hu kira nimııyaenanaeyım mi iıya simiir nisomsom aokaowi mi ha nadıgiııwi mi ini saıir hiriinan ywowım. Mi irııpi hiriinan iıya saeya nıti, saeya wa nıti. Mi iıya dimın whırki kiriir natiıni mi kira wa naowi. Dimusi rani, siııu bibıyieyım kira tirım simiırsika. ⁶ Mi kira iikam miıyık miıyıkım simiir boınwokıyopnatkaııgikım mi simiırin ina yısomsom aokaokıyım. Sima kiriir nikwowaisııyım dig bi nwokın mi kira simiırin ini hindara yısomaoki iskiıın. irııg.

Sibgu dokworinu iya kira Biyan Inkam Komiiyin Jisis siiram nwokwokiniiyim

⁷ Ti kariir nomiiyauim, kima sibgu okworinu dimin biyeki kimiir nimbini mi ha kinankiuwi, iya kima Biyan Inkam Komiiyin siiram nwokwokiniiyim siya nitam. Mi kima ti diminim simiir daingwoki. Mi inkam nwirin numir ninkiniyin mi siya pi siir sasae imiiramar kigriraowi, sima wai nwokiyam. Mi siya pa niki okaigi siir sasaeyim bie naoki nitkiigiyim mi siya pa kigi siir sasaeyim ini mwriigiyim. ⁸ Mi kima iikamim ti iriipa hiriinan siyuun siirar timi okaigi Biyan Inkam Komiiyin siiramim. Mi ta kira nwokaigiya kiriir kwoinin kirie dwo. Mi iya krimiir Biyan Inkam komiiyin siya nitana priei nwo rani. ⁹ Mi ti kariir nomiiyauim, kima, kima kamarin kipi ninii nansao. Mi kima hiriinan tiri mi Adi Komii siya wi boriisopi. Mi siir iya siya nitana ini kingiinar nwowa siya wa swoki iti. Siya yipiki inkam nwirin anao nokwo kaigakaniiyin ini siir hiriinan ywowin. ¹⁰ Mi ti kariir nomiiyauim kima Adi Komii siir yaiya yipiki biya profet kamim sima boinmimauuim saiir ti swoki aingwoki. Kam bibiyeyim sima dimin bibiyie simiir tirhaiginiuwi mi sima pi simiir swoki ikwowaisii rani. Niingaka. Sima pi kirie hiriayar nwokripkai mi sima simiiramim pa kiwawini simiir tirbumbuwamin. Mi krma ti hiriinan siyuun sima tirin siirar swoki kigna ap. ¹¹ Mi krma simiirin hiniina asi boini, sima inkam miyikim. Dimusi rani, sima kirieya nwokim mi hiriayar nokworinukripkaigin. Mi kima inkamin Job nikiuwiyin siir bid yinokninkinim siya kirie hiriayar mi oyokiyokigin Adi Komii siir siyu iir wakaeyokna apam, iya dimin bibiyeyim siir kinankiuim mi siirin Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiugin. Dimusi rani, Adi Komii siya iikam krimiirsi naingwokwonanaeikin. Mi siya

krimiirsiyin nhami nhami bi naingwoyimiyoikin mi siya siir naingwobumbuwa krimiir asi niisiimauugin.

¹² Ti kariir nomiiyaum, tio siyaargin dimin komiiyin mi kara siirin kimiirin pi hiniina boinmauugi, iya kima dimin taemin tiriyim iikamim simakan mi kima ha kipi boin. Kariir adin siir inigin kira ha boini, ihi, kara ti dimin iirin wa tiri. Yio digargin. Mi kira ha mi boini, Niingaka. Kara pi boriisopi mi yio iriipi hiriinan ini digar mi owin. Mi dimin nhirim kima whisarii kipi mi boin mi kima wi Adi Komii siir kwoin iir hopswoiwowi siya io kima nwowamin. Iriig.

¹³ Yipiki kimiir inkam nwirin waraur nwowin siya hik hika hainanaei mi siya Adi Komii siirim srii dimin imiirsi. Mi yipiki kimiir nwirin siya maigimaigra nwowi mi siya mwai ha wao mi Adi Komii siir inig iirar hainan ti dimin imiirsiyin. ¹⁴ Mi yipiki iikamim kimiir nwirin siya maka nii, kima kamim Adi Komii siir diminim simiir bii nwowiyim simiirim dikiugi mi sima wa niti mi Adi Komii siirim nhowo pa kwisboini, ti inkamin siirim. Mi sima waim wa naokinki siir idwo, Biyan Inkam Komii siir inig iir. ¹⁵ Mi sima Adi Komii siirim kwisboini mi ha naingwo tibmii kiini siya ti inkamin siirin ha whindiriraerari mi Biyan Inkam Komii siya kiriirin wa mi whinkinsiis haiginiuwi mi kiriirin wi wadieyar nwowaiginiuwi. Kima dimin biye tiri mi Adi Komii siya kimiir dimin biye imiirin wa haiyoprindiyumiigi mi ti dimin biyeyim wa namki. ¹⁶ Dimusi rani, ti dimin biye imiirsika. Iikam kima irni nwirni dinboinmamauu dimin biyeyim kima tirim mi Adi Komii siirim kwisboini irni nwirniyim siya wa whindiriraeri mi kimiirin wi wadieya nwowaiginiuwi. Iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim mi Adi Komii siya wa wakaei diminim sima kwisboini. Mi siya wa whindiriraeri ti diminin sima kwisboinim. ¹⁷ Ilaia yipiki

biiya nwowin, siya inkamkin iikam krimiir hiriinanaigin. Mi siya Adi Komii siirim kwisboinanaekin naoki kipi kin. Mi biewi waiyaeyim whwoim mi bwanim iriayar whir naoki kin karamae nwowim. ¹⁸ Mhoiia siya Adi Komii siirim swoki kwisboinkiyin mi naowin ina swoki kinin. Mi naowin ha kinin mi sasaeyim ina iigiyim. Mi hiriinan sairsika krima Adi Komii siirim sriinanae mi siya krimiirin wa wakaei mi wa mi whindiriraerar haiginiuwi. iriig.

¹⁹ Ti kariir nomiyauim, ti iikamim kimiir nwirin siya Adi Komii siir yai kibi aiar haiburgigi mi siirin inkam nwirki swoki kiyainami Adi Komii siir wakaeyokna apim, ²⁰ siya ta saiar dinokninkin, yipiki inkamkin ti inkamin siir swoki kiyainamin, yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir haiburgigin mi siir Yai Win Kibi aiarim naingwo tibmii karamae nwowin, siya siir kwoinbud iirar whindiriraerarnakin mi ta hiriinan sairsika, siya wi paeni omin siir nam tani. Mi siya tirkikin Adi Komii siirin ti inkamin siir dimin bibiyeyim simiir haiy-oprimdiyumiigiyim biiya siya tirim. iriig.

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Mar 2019 from source files dated 12 Mar 2019

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f